

— VERANTWOORD EN WERKBAAR

AI-governance

Spelregels, rollen en toezicht die AI-gebruik veilig maken zonder de organisatie te verlammen. Inclusief de verplichtingen uit de AI Act, per systeem in kaart gebracht en ingericht.

05

Spelregels, rollen en toezicht die AI-gebruik veilig maken zonder de organisatie te verlammen. Inclusief de verplichtingen uit de AI Act, per systeem in kaart gebracht en ingericht.

Governance krijgt in veel organisaties een slechte naam: lange documenten, commissies en een rem op elk initiatief. Het kan ook anders. Goede AI-governance maakt duidelijk wie wat mag beslissen, welke toepassingen extra aandacht vragen en hoe de organisatie aantoont dat ze zorgvuldig werkt. Dat versnelt, omdat mensen weten waar ze aan toe zijn.

Een licht en werkbaar governancekader voor AI: AI-register, beleid dat gelezen wordt, heldere rollen, naleving van de AI Act per systeem en een leverancierstoets, passend bij hoe uw organisatie besluit.

WAT U KRIJGT

- AI-register met eigenaren, doelen en risicoklassen
- Beleid voor AI-gebruik dat medewerkers daadwerkelijk lezen
- Heldere rollen, besluitvorming en een toetsingsproces voor nieuwe toepassingen
- Naleving van de AI Act per systeem, inclusief menselijk toezicht en documentatie
- Checklist voor het beoordelen van leveranciers
- Verankering: bijhouden van het register en jaarlijkse rapportage aan de directie

01

AI-readiness scan

02

AI-strategie & roadmap

03

AI-implementatie

04

AI-geletterdheid

05

AI-governance

Waarom governance nu

Twee ontwikkelingen maken AI-governance urgent. De eerste is het gebruik zelf: in vrijwel elke organisatie werken medewerkers al met AI, vaak via functies die leveranciers in bestaande software hebben ingeschakeld, zonder dat iemand het overzicht heeft. De tweede is de wet. Sinds 2 februari 2025 gelden de verboden praktijken en de verplichting tot AI-geletterdheid. Sinds 2 augustus 2026 gelden de meeste overige verplichtingen uit de AI Act, waaronder die voor hoogrisicosystemen en de transparantieplichtingen. Voor hoogrisicosystemen die onderdeel zijn van producten onder bestaande EU-productwetgeving geldt een overgangstermijn tot 2 augustus 2027.

Wat de AI Act precies vraagt, per risicoklasse en per rol, leest u in het artikel [Wat de EU AI Act betekent voor organisaties](#). Governance is de manier om die verplichtingen in te bedden in hoe de organisatie al werkt.

Wat we inrichten

Het kader bestaat uit vijf onderdelen die samen antwoord geven op de vragen die een toezichthouder, een ondernemingsraad of een klant kan stellen: wat gebruikt u, wie is verantwoordelijk, hoe besluit u en hoe toont u dat aan?

Een AI-register	Een overzicht van alle AI-systemen in gebruik, inclusief functies binnen bestaande software, met per systeem de eigenaar, het doel, de gegevens die het verwerkt en de risicoklasse onder de AI Act. Het register is het fundament voor alle andere onderdelen.
Beleid en spelregels	Heldere richtlijnen voor het gebruik van AI-tools door medewerkers: wat mag, wat niet en waar medewerkers terechtkunnen met vragen. Kort genoeg om gelezen te worden en concreet genoeg om naar te handelen.
Rollen en besluitvorming	Wie beoordeelt nieuwe toepassingen, wie is eigenaar, wanneer is de directie aan zet en hoe wordt menselijk toezicht georganiseerd. We sluiten aan op de bestaande structuur voor informatiebeveiliging en privacy, zodat er geen tweede circuit ontstaat.
Naleving van de AI Act	Per systeem de verplichtingen in kaart, de geletterdheidsplicht belegd en voor hoogrisicosystemen de documentatie, de logging, het menselijk toezicht en waar nodig de grondrechteneffectbeoordeling ingericht.
Toetsing van leveranciers	Een praktische checklist om AI-functies van leveranciers te beoordelen op documentatie, dataverwerking, risicoklasse en de afspraken die u contractueel moet maken.

Onze aanpak

We beginnen met wat er al is: uw bestaande beleid voor informatiebeveiliging en privacy, uw besluitvormingsstructuur en de risicobereidheid van de organisatie. Daarop bouwen we voort. Het traject verloopt in vier stappen.

Inventariseren	We brengen samen met IT, inkoop en de afdelingen in kaart welke AI-systemen en -functies in gebruik zijn, formeel en informeel. Dit levert het eerste AI-register op, en bijna altijd een paar verrassingen.
Classificeren	Per systeem bepalen we de risicoklasse onder de AI Act en de verplichtingen die daarbij horen. De meeste systemen vallen in de laagste klasse. De aandacht gaat naar de enkele die dat niet doen.
Inrichten	We schrijven het beleid, beleggen de rollen en richten het toetsingsproces voor nieuwe toepassingen in. Alles in werksessies met de mensen die het straks moeten toepassen, zodat het kader past bij hoe de organisatie werkt.
Verankeren	We leggen vast hoe het register wordt bijgehouden, wie jaarlijks rapporteert aan de directie en hoe nieuwe toepassingen door het toetsingsproces gaan. Daarna kan de organisatie het zelf.

Wat u in handen krijgt

Het governancekader is één samenhangend pakket dat de organisatie zelf kan onderhouden.

DELIVERABLE

Het AI-governancekader

Eén pakket waarmee de organisatie AI-gebruik overziet, beoordeelt en verantwoordt.

Kader van 15 tot 20 pagina's, een AI-register en een toetsingsformulier voor nieuwe toepassingen.

-
01	AI-register	Alle systemen met eigenaar, doel, gegevens en risicoklasse.
02	Beleid voor AI-gebruik	Spelregels voor medewerkers op twee pagina's.
03	Rollen en besluitvorming	Wie beoordeelt, wie is eigenaar, wanneer beslist de directie.
04	Toetsingsproces	Hoe een nieuwe toepassing wordt beoordeeld, van aanvraag tot besluit.
05	Naleving per systeem	Verplichtingen uit de AI Act en wat daarvan is geregeld.
06	Leverancierstoets	Checklist voor AI-functies van leveranciers en contractafspraken.
-

Het kader is bewust licht. Het vervangt geen bestaande structuren voor informatiebeveiliging of privacy. Het sluit erop aan. En het is gebouwd om mee te groeien: een nieuw systeem doorloopt hetzelfde toetsingsproces en krijgt dezelfde plek in het register.

Het resultaat

Een organisatie die weet welke AI ze gebruikt, wie erover beslist en wat de wet van haar vraagt. Medewerkers die spelregels kennen die ze daadwerkelijk hebben gelezen. En een directie die kan aantonen dat de organisatie zorgvuldig werkt, zonder dat elk initiatief langs een commissie moet.

Doorlooptijd	Een governancetraject duurt doorgaans zes tot tien weken, van inventarisatie tot een kader dat door de directie is vastgesteld.
Betrokkenheid	Een kernteam met de verantwoordelijken voor informatiebeveiliging, privacy en IT, drie tot vier werksessies en één besluitmoment in het MT.
Voor wie	Directies die de AI Act willen naleven zonder de organisatie te verlammen, functionarissen voor informatiebeveiliging en privacy die AI in hun bestaande kaders willen opnemen, en organisaties die meer AI gebruiken dan ze overzien.

Plan een AI-readiness scan

Een gratis gesprek van een uur, voorbereid op basis van vragenlijsten die uw medewerkers vooraf invullen. U krijgt een eerlijk beeld van waar uw organisatie staat, waar de kansen liggen en wat een logische eerste stap is.

synaura.nl/nl/diensten/ai-readiness

ONZE AANPAK IN VIJF DIENSTEN

01 · AI-readiness scan

Een gratis gesprek van een uur over hoe klaar uw organisatie is voor AI, met binnen een week een rapport met kansen, risico's en een concreet vertrekpunt.

02 · AI-strategie & roadmap

Een AI-strategie met echte keuzes, een kansanalyse van uw operatie en een roadmap die kansen, risico's, mensen, processen en technologie in de juiste volgorde zet.

03 · AI-implementatie

Herontwerp van werkprocessen met de mensen die het werk doen, onafhankelijke inrichting van tooling en begeleiding van de invoering tot het nieuwe proces staat en de resultaten meetbaar zijn.

04 · AI-geletterdheid

AI-geletterdheid per rol organiseren, vastleggen en levend houden: inventarisatie, een programma met vier niveaus, trainingen met School of Data Science en documentatie voor artikel 4 van de AI Act.

05 · AI-governance

CONTACT

info@synaura.nl

synaura.nl/nl/diensten/ai-governance

VERDER LEZEN

AI-geletterdheid is sinds 2025 een verplichting.
Zo pakt u het aan.

synaura.nl/nl/inzichten/ai-geletterdheid-is-een-verplichting-zo-pakt-u-het-aan

Wat de EU AI Act betekent voor organisaties

synaura.nl/nl/inzichten/wat-de-eu-ai-act-betekent-voor-organisaties